Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze, nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3
tel.: +420 224 095 521, fax: +420 224 221 718, URL: http://nf.vse.cz

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta/studentky: Bc. Pavlína Purkertová .....

Název práce: Prognóza českého trhu práce pro rok 2030 na bázi roku 2018: jaký dopad bude mít digitalizace a robotizace na zaměstnanost?.....

Jméno oponenta práce: Ing. Josef Klement.....

	1	2	3	4
Hodnocení tématu samého (bez ohledu na studenta)**:**				
1.1 Nakolik je téma práce aktuální a významné?	☒	☐	☐	☐
1.2 Jak náročné je téma na teoretické znalosti?	☐	☒	☐	☐
1.3 Jak náročné je téma na praktické zkušenosti či práci v terénu?	☐	☐	☒	☐
1.4 Nakolik je dostupnost podkladových materiálů obtížná?	☐	☐	☒	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:
Bod 1.1: Rychlý technologický rozvoj ve formě automatizace a robotizace s potenciálními negativními důsledky na zaměstnanost určitých povolání patří mezi národohospodářsky relevantní témata současnosti. Právě proto je nezbytné reagovat na alarmistické předpovědi pečlivou a propracovanou analýzou, kterou dle mého názoru předložená diplomová práce nabízí.
Popř. ostatní: Nižší ohodnocení náročnosti na práci v terénu a dostupnosti podkladových materiálů není způsobeno prací autora – data jsou většinou dostupná online.

2. Hodnocení struktury a logické provázanosti práce:				
2.1 Nakolik je struktura práce logická a přehledná?	☒	☐	☐	☐
2.2 Nakolik využívá autor aktuálních a vhodných pramenů?	☒	☐	☐	☐
2.3 Jak vhodně zvolil autor metody ve vztahu k tématu?	☒	☐	☐	☐
2.4 Nakolik dostatečně a funkčně autor vybavil práci zejména nepřevzatými grafy, tabulkami, daty, přílohami apod.?	☐	☒	☐	☐
2.5 Jaká je úroveň vzájemné kompatibility mezi prvky základní linie práce: téma – zadání práce – cíl – struktura – závěry?	☒	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:
Bod 2.1: Práce je vzhledem ke stanovenému cíli vhodně strukturována. Jednotlivé kapitoly a jejich obsah směřují k dosažení cíle práce a vzájemně na sebe navazují. Teoretická část

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.
Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

umožňuje čtenáři proniknout do nezbytných ekonomických teorií a poznatků týkajících se trhů práce a technologického vývoje.
Bod 2.5: Jak již bylo uvedeno, struktura práce i ostatní prvky práce vycházejí ze zadání práce a stanoveného cíle práce. Kompatibilita jednotlivých prvků práce je na vysoké úrovni.
Popř. ostatní: Kladně hodnotím množství vlastních grafů, tabulek a obrázků. Nicméně poněkud problematické je „sladění" barev grafiky – u několika grafů není možné rozpoznat rozdíl mezi jednotlivými částmi grafu (str 27, 45, 46). Dále doporučuji autorce nepoužívat koláčové grafy ani 3D pohled. Obecně je pro náš mozek horší rozeznat informace skryté v úhlech koláčového grafu – mnohem lepší je využít sloupcové grafy. Také je pro čtenáře přívětivější vždy uvést graf a až následně komentář (např. str 49).

---

3. Hodnocení kvality textu práce:

3.1 Jak hluboce a kvalitně autor téma analyzoval?	☒	☐	☐	☐
3.2 Zformuloval autor cíl práce jasně a logicky strukturovaně?	☒	☐	☐	☐
3.3 Nakolik autor naplnil vytčený cíl práce a schválené zadání práce, jehož je cíl součástí?	☒	☐	☐	☐
3.4 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval teoretickou část práce?	☒	☐	☐	☐
3.5 Jak hluboce a kvalitně autor zpracoval praktickou, resp. analytickou část práce?	☒	☐	☐	☐
3.6 Nakolik jsou závěry práce logicky strukturované a kvalitní a jakou obsahují míru přidané hodnoty?	☒	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:
Bod 3.2: Autorka zformulovala cíl práce jasně a strukturovaně, nicméně je otázka, do jaké míry lze verifikovat hypotézu zabývající se budoucností.

Cíl práce ze zadání:
Cílem diplomové práce bude prognóza vlivu digitalizace a robotizace na trh práce v České republice v horizontu nadcházejících dvanácti let. Prognóza bude založena na datech roku 2018, trendech ve vyspělých zemí a na studiích, které předložilo MPSV a MPO. Práce se zaměří na vliv konceptu Průmyslu 4.0 na pracovní sílu v důsledku vzniku nových a zániku starých pracovních pozic. Bude otestována následující hypotéza: přesuny pracovní síly mezi pracovními pozicemi budou razantní, ale pracovní síla se změnám přizpůsobí.

Cíl práce z úvodu:
Diplomová práce bude predikovat profese, které mohou být digitalizací ohroženy, a zároveň se zaměří na sektory, které by mohly představovat budoucnost a prostor pro přesun pracovních sil. Hlavním cílem diplomové práce je prognóza vlivu digitalizace a robotizace na trh práce v České republice a otestování hypotézy pro následujících dvanáct let: přesuny pracovní síly mezi pracovními pozicemi budou razantní, ale pracovní síla se změnám přizpůsobí.

Bod 3.3: Autorka splnila své vytyčené zadání a hlavní cíl práce. Jak bylo uvedeno výše, verifikace hypotézy zabývající se vzdálenou budoucností je problematická. Testování hypotéz je typicky prováděno analýzou dat získaných v minulosti.

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.
Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

Bod 3.4: Teoretická část (20 str., 29 % těla práce) nastavuje celé práci vysokou úroveň a kvalitu. Autorka velmi čtivě prezentuje klíčové ekonomické teorie spojené s trhy práce, přičemž využívá kvalitních zdrojů. Následně uvádí přehled „průmyslových revolucí" jako zlomových okamžiků v technologickém vývoji hospodářství. V rámci kapitoly „Pojem Průmysl 4.0 a jeho technologie" autorka definuje důležité pojmy průmyslu 4.0, jeho vývoj ve vybraných zemích a specifika. Navazující kapitola uvádí závěry vybraných studií na téma 4. průmyslové revoluce, v které se například dozvíme, že nejvíce ohroženi jsou pracovníci v dopravě, logistice a administrativě. Rozsah ohrožení je dle autorkou vybraných odborných studií na úrovni 9–47 % v případě USA, což do jisté míry ilustruje míru nejistoty budoucího vývoje. Dle samotné autorky je skutečný rozsah ohrožení spíše blíže spodní hranici, kdy bude spíše probíhat změna náplně práce a pracovníci budou více využívat automatizovaných procesů. Kladně hodnotím poslední kapitolu – dílčí závěr, která stručně a přehledně shrnuje celou teoretickou část.

Bod 3.5: Praktická část (50 str., 71 % těla práce) navazuje na výbornou úroveň teoretické části a najdeme zde největší část přidané hodnoty autorky. Struktura se velmi přehledně člení do tří hlavních kapitol. „Trh práce v roce 2018" obsahuje analýzu současné skladby ekonomických činností a zaměstnání v tomto klíčovém trhu českého hospodářství. Autorka se zabývá klasifikací zaměstnanosti dle CZ-NACE a CZ-ISCO, vzdělanostní strukturou obyvatelstva, anebo například vývojem počtu zaměstnaných osob v High-tech sektoru. Kladně hodnotím autorkou sestavené grafy, ale jak jsem uvedl výše – čitelnost byla někdy problematická. Druhá velká kapitola prezentovala výsledky rozhovorů s autorkou vybranými experty pro danou oblast. Odpovědi expertů autorka pro každou otázku shrnuje v rámci odstavce. Otázky jsou vhodně formulovány vzhledem k cíli práce. Poslední kapitola nabízí samotnou prognózu vlivu robotizace a automatizace na trh práce v roce 2030. Autorka pomocí SWOT analýzy shrnuje výchozí pozici ČR, ze které následně vytváří odhad budoucího vývoje. Praktická část působí podobně jako teoretická část velmi propracovaným dojmem.

Bod 3.6: Podobně jako teoretická a praktická část, také závěr nese jasný rukopis pečlivého systematického přístupu autorky. Komprimovanou, jasnou a přehlednou formou čtenáře seznamuje s hlavními výstupy své analýzy. Nesklouzává při tom k popisnému stylu kapitol.

---

4. Hodnocení formy a stylu práce:

4.1 Jaká je formální úprava práce?	☒	☐	☐	☐
4.2 Jaká je kvalita citací a odkazů? Jsou identifikovatelné zdroje?	☒	☐	☐	☐
4.3 Jaká je stylistická úroveň práce, zejména používání správné ekonomické terminologie?	☒	☐	☐	☐

Slovní hodnocení (několik vět), zejména:

Bod 4.2: Autorka prokázala schopnost správného užití citací v textu. Všechny použité citace jsou jasně dohledatelné v bibliografii na konci práce. Terminologie je užívána správně.

---

5. Celkové hodnocení *(Nutno uvést konstatování, jestli práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF, zdali je práce doporučena k obhajobě či nikoli. Může být navržena i na zvláštní ocenění apod.)**:***

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.
Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.

Diplomová práce s názvem Prognóza českého trhu práce pro rok 2030 na bázi roku 2018: jaký dopad bude mít digitalizace a robotizace na zaměstnanost? autorky Bc. Pavlíny Purkertové patří mezi vysoce kvalitní kvalifikační práce vznikající na Národohospodářské fakultě. Na povedenou rešerši literatury v teoretické části navazuje propracovaná praktická část, jejímž výsledkem je prognóza vývoje domácího trhu práce. Nutno dodat, že autorka píše velmi čtivě. Práce splňuje z hlediska kvality obsahu, rozsahu a formálních náležitostí požadavky z Metodiky NF a doporučuji ji k obhajobě s navrženou známkou výborně.

6. Otázky a připomínky k obhajobě:
Na str. 43 autorka píše, že země s vyššími investicemi do výzkumu a vývoje mají ideálnější složení zpracovatelského průmyslu, s dominancí medium high-tech odvětví.“ Ideálnější pravděpodobně znamená vyšší zastoupení high-tech odvětví. Není možné, že kauzalita jde (také) opačně? Tedy, že země s vyšším zastoupením high-tech odvětví musí víc investovat a samotná současná struktura odvětví je pravděpodobně výsledek určitého historického procesu?

Souhlasí autorka s názory expertů ohledně základního nepodmíněného příjmu?

Navržená známka: výborně

Datum: 26.1.2020 .....
Podpis oponenta práce

Instrukce pro zpracovatele: Autor posudku musí vyplnit slovní hodnocení k vyznačeným bodům, které jsou pro hodnocení práce, zejména u obhajoby, stěžejní, a proto hodnocení musí mít přiměřenou vypovídací schopnost.
Pozn.: způsob klasifikace: 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně.